

Referat fra møte i Universitetets forskningsutvalg

Onsdag 4.3.2026

12:30– 15:30

Møterom 1, Muséplassen 1

Til stede: Kjell Morten Myhr (leder), Kristoffer Chelsom Vogt, Kristian Birkeland, Gunn Mangerud, Silje Skrede, Eivind Heldaas Seeland, Jørn Jacobsen, Frode Guribye, Nils Anfinset, Jostein Gundersen, Torbjørn Torsheim, Alette Gilhus Mykkeltvedt, Maria-Carme Torras-Calvo

Fra administrasjonen: Birgit Falch, Bjug Bøyum, Elin Kvaale, Anne Fjellbirkeland, Mari Knudsen, Ellen Hagen, Katrine Utaaker Segadal, Yngve Brynjulfsen

Forfall

Øyvind Frette. Vara: Gunn Mangerud

Referat: Referat fra FU-møte 28. januar er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Det var ingen innvendinger mot referatet.

Saksliste:

Det var ingen kommentarer til saksliste og innkalling. Det ble meldt en sak til eventuelt.

Innledningsvis ble det orientert om søknadsfrister til Peder Sater, NSUP såkornsmidler og SCANCOR, Stanford University

	Sak
FU 8/26	<p>Tiltak for styrket ekstern finansiering 2026</p> <p>Saksforelegg med vedlegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting.</p> <p>Innledningsvis ble det orientert om universitetsledelsens tiltak for økt mobilisering og kvalitet i søknader, herunder FRIPRO stimuleringsmidler, MSCA toppfinansiering, dialogmøter og tjenestetilbud fra fellesadministrasjonen.</p> <p>Utvalgets innspill:</p> <ul style="list-style-type: none">• FRIPRO stimuleringsmidler og MSCA har fått positiv mottakelse på fakultetene.• Fakultetene har disponert FRIPRO -stimuleringsmidlene ulikt. Fra Fellesadministrasjonen blir midlene delt ut uten føringer, annet enn at de skal distribueres bredt. Flere fakultet konsentrerer midlene om enkeltmiljø/institutt ut fra behov og potensiale. Andre deler midlene etter fordelingsnøkkel og lar instituttene prioritere. Noen vil dele ut midlene basert på faktisk, sendte søknader.• Flere fakultet tror på økt søknad til MSCA PF med de nye ordningene• Fakultetene ønsker mer forutsigbare ordninger for fremtidige budsjett, fra 2027 og framover

	<ul style="list-style-type: none"> • Flere søknader vil gi flere avslag og det er viktig at fakultetene etablerer en strategi for å følge opp forskere som får avslag – med mål om å justere og forbedre søknader til ny innsending? • Ledelsesinvolvering i søknader blir oppfattet som motiverende anerkjennelse i fagmiljøene • To fakultet beskrev tydelige rutiner knyttet til avslag. Et fakultet planlegger for avslag og gjensøknader i aktivitetsplan og måltall, et fakultet har organisert en gruppe på fakultetsnivå for å gjennomgå søknader og diskutere sterke og svake sider med søkerne. Åpenhet er vanskelig men nyttig. • Det kom opp et ønske om å ha en drøftingssak i FU som handler om avslag og hvilken kultur fakultetene har med å håndtere dette. • Søknadskultur og erfaringer med stimuleringsmidlene blir tema i dialogmøtene mellom fakultetene, viserektor og FIA.
FU 9/26	<p>Endringer i Forskningsrådets virkemidler 2026</p> <p>Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til orientering.</p> <p>Presentasjon gjennomgikk strukturelle endringer i forskningsrådet (porteføljer mm), endringer i virkemidler, søknadsskjema, budsjettering og rutiner i søknadsbehandling. Søknader skal være mer strukturert rundt arbeidspakker, men budsjetteringen skal gjøres som før.</p> <p>Administrasjonen tror at endringene vil føre til forenklinger for søkerne, men at det vil ta en tid å lære det nye systemet. Forsknings- og innovasjonavdelingen og Økonomiavdelingen vil følge utviklingen nøye fremover og sørge for løpende informasjon i faglig og administrativ linje.</p> <p>Utvalget tok saken til orientering.</p>
FU 10/26	<p>ERC – fakultetsvise ambisjonsmål</p> <p>Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting.</p> <p>Fakultetene har meldt inn ambisjoner om søknadstall til ulike ERC-virkemiddel til FIA for perioden 2026-2029. Innmeldingene har skjedd etter mal fra tidligere år. Fakultetenes ambisjoner ble gjennomgått på møtet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fakultetene arbeider ulikt med ambisjonsmålene. Enkelte fakultet setter navn på aktuelle søkere, andre gjør administrative anslag. • Avslag er sannsynlige utfall for mange, det kan være fornuftig å regne gjentakssøknader inn i ambisjonsmålene

	<ul style="list-style-type: none"> • Fakultet har positive erfaringer med å invitere stipendvinnere til å snakke i faglige fora om avslag, gjentakssøknader og prosessen mot ERC grant. • Direkte kontakt med potensielle søkere kan oppfattes motiverende • Gjennomslag for starting grant-søknader kan legge uønskede føringer på rekrutteringsstrategier, særlig på fakulteter med store andeler faste forskere. Det gjør at ambisjonene stedvis er redusert. <p>ERC Plus Grant er en ny kategori i 2026 med frist 4/9. Krav til idé og originalitet er større enn ved de andre ERC-kategoriene.</p> <p>Fakultetene mener det er nyttig å fortsette med årlig gjennomgang av ERC ambisjonsmål.</p>
<p>FU 11/26</p>	<p>Revisjon av UiBs politikk for åpen vitenskap</p> <p>Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting.</p> <p>UiBs politikk for åpen vitenskap ble vedtatt av universitetsstyret i 2020. I styrevedtaket fikk Forskningsutvalget en rolle som styringsgruppe for videreutvikling av politikken. Universitetsledelsen oppfatter at det er behov for revisjon av politikken, og har bebudet en styresak om dette i juni 2026. Universitetsbiblioteket (UB) har ansvar for å utarbeide saken. Som del av prosessen vil UB legge fram politikken med planer for videreutvikling for styringsgruppen (FU). I første omgang har målet vært å gjøre politikken kjent for utvalget.</p> <p>Utvalgets innspill:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ble bedt om perspektiver på videre utvikling av åpen publisering. Eksempel på nye hendelser er offentliggjøring av publiseringsløsninger fra Forskningsrådet og EUs publiseringsløsninger. Det er usikkert hvordan publiseringssystemet kan tilpasses for «diamant åpen tilgang» • Åpen fagfelleevaluering er del av opplegget EUs publiseringskanaler. • Kostnadene ved publisering øker sterkt. Utfordring for akademien. • Mange tvilsomme forlag har dukket opp i kjølvannet av OA-reformen. Hvordan håndtere? • EOSC blir i større grad et nyttig verktøy for forskere • Det er et viktig mål å stimulere til reproduserbarhet, krav om system for datalagring og løsninger for tilgang til forskningsdata blir mer viktig
<p>FU 12/25</p>	<p>Karriereplaner og karrierefremmende arbeid for ph.d.-kandidater ved Universitetet i Bergen</p> <p>Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten og gjennomgått i presentasjon på møte.</p> <p>Forskningsutvalget behandlet sak om ny forskrift i 2024 (sak 38/24). Enkelte fakultet har selv utarbeidet maler og rutiner for karriereplaner. UiB Ferd har utarbeidet generelle maler for universitetet - fakultetene kan fremdeles definere egne, men må ikke være i konflikt med sentrale retningslinjer.</p>

	<p>Forskriftens bestemmelser gjelder stipendiater ansatt etter 1.8.2025. Mellom oktober 2025 og februar 2026 har det vært gjennomført en avklaringsprosess i dialog mellom rektorat, HR, FIA og UiB Ferd. Prosessen har vært fulgt opp av en referansegruppe bestående av tre instituttledere og tre stipendiater.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ble kommentert at annet karrierefremmende arbeid og karriereplan var to separate problemstillinger, og at det bør være en god begrunnelse hvis disse skal legges frem i samme sak. • «Annet karrierefremmende arbeid» er uttrykksmåten som er benyttet i forskriften, og den er mest i tråd med utgangspunktet om at avhandlingsarbeidet og gjennomføring av ph.d.-programmet er det sentrale karrierefremmende arbeidet til kandidaten, som altså "annet" slikt arbeid kommer i tillegg til. Ekstratiden i kontrakten, det som tidligere het «pliktarbeid», er annet karrierefremmende arbeid. • Det ble kommentert at kurs i UPED ikke bør inngå i en liste over hva annet karrierefremmende arbeid kan bestå av. Blant annet fordi UPED-kursene har utfordringer med kapasiteten. <p>Utvalget tok saken til orientering</p>
	<p>Eventuelt:</p> <p>En representant oppfordret på vegne av sitt fakultet UiB til å revurdere gjeldende politikk overfor CSC-stipender (Chinese Scholarship Council).</p>